

کد کنترل

708A

708

A

صبح جمعه

۹۷/۱۲/۳

دفترچه شماره (۱)

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمدد) - سال ۱۳۹۸

رشته مهندسی دریا - کد (۲۳۳۰)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: مقاومت مصالح - مکانیک سیالات - هیدرودینامیک پیشرفته - طراحی سازه کشتی	۴۵	۱	۴۵

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جایه نکبر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حلش و حقوق تها با محض این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفین برای غافرات و فثار منع شود.

۱۳۹۸

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

- ۱ یک مخزن فولادی جدار نازک سوخت گشته به صورت استوانه افقی دو انتهای بسته با شعاع مقطع R و ضخامت t تحت فشار داخلی P قرار دارد. تنش در راستای طولی و محیطی جدار در نقطه میانی به ترتیب کدام هستند؟

$$\frac{PR}{2t} \text{ و } \frac{2PR}{t} \quad (1)$$

$$\frac{PR}{t} \text{ و } \frac{PR}{2t} \quad (2)$$

$$\frac{Pt}{2R} \text{ و } \frac{2Pt}{R} \quad (3)$$

$$\frac{Pt}{R} \text{ و } \frac{Pt}{2R} \quad (4)$$

- ۲ با توجه به اطلاعات سؤال ۱، اگر $t = 2\text{cm}$ ، $R = 3\text{m}$ ، $\sigma = 2 \times 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ و ضریب پواسون برابر 0.3 ، مدول ارتجاعی برابر داخلي مخزن P چند MPa برآورد می‌شود؟

۴۴/۸ (۱)

۵۸/۴ (۲)

۶۴/۸ (۳)

۷۸/۴ (۴)

- ۳ با توجه به استفاده از پروفیلهایی با مقاطع نبشی با طول بالهای نامساوی در طراحی و ساخت کشتی، مرکز برش آنها در چه نقطه‌ای واقع است؟

(۱) در محل مرکز ثقل

(۲) در وسط بال بزرگتر

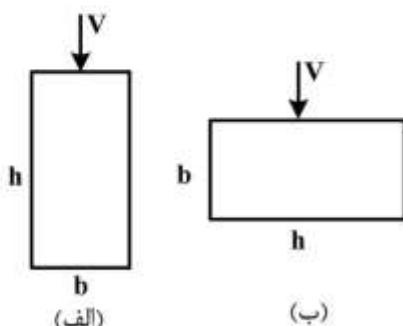
- ۴ با توجه به دو مقطع مطابق شکل (الف و ب)، تنش برشی حداقل مقطع الف چند برابر تنش برشی مقطع ب می‌باشد؟

۰/۵ (۱)

۱ (۲)

۱/۵ (۳)

۲ (۴)

- ۵ یک تیر ساده به طول L و با مقطع مربع با اضلاع افقی و قائم به طول a تحت اثر وزن خود به عنوان مهار یدک‌کش قرار دارد. اگر اضلاع مقطع و طول تیر α برابر شوند، تنش خمشی حداکثر چند برابر می‌شود؟
- $\sqrt{\alpha}$ (۱)
 $\frac{\alpha}{2}$ (۲)
 α (۳)
 α^2 (۴)
- ۶ با توجه به اطلاعات سؤال ۵، خیز تیر چند برابر خواهد شد؟
- $\sqrt{\alpha}$ (۱)
 α (۲)
 2α (۳)
 α^2 (۴)
- ۷ برای تقویت بالک‌های تعادل عرضی یک کشته از دو ورق به پهناي b و ضخامت t که تحت اثر نیروی محوری P قرار دارند و مطابق شکل توسط یک ورق با همان پهنا و ضخامت به یکدیگر وصله شده‌اند، استفاده می‌شود. تنش حداکثر ایجاد شده در ورق وصله چند برابر تنش ورق‌های تقویتی است؟
- ۱ (۱)
 $\frac{5}{2}$ (۲)
 $\frac{3}{2}$ (۳)
 $\frac{7}{2}$ (۴)
- ۸ مقطع جدار نازک بیضوی یک میله متصل به سکان کشته با ضخامت ثابت 3cm و اقطار بزرگ و کوچک برابر 60 و 20 سانتی‌متر، تحت اثر لنگر پیچشی 30kN.m قرار دارد. حداکثر تنش برشی ایجاد شده در مقطع میله چند MPa تخمین زده می‌شود؟ ($\pi \approx 3$)
- $1/7$ (۱)
 $2/7$ (۲)
 $3/7$ (۳)
 $4/7$ (۴)
- ۹ یک میله فولادی با مقطع دایره به شعاع 3cm در قسمت تکیه‌گاه پروانه کشته تحت اثر لنگر پیچشی 40kN.m قرار می‌گیرد. حداکثر کرنش طولی میله در صورتی که مدول برشی آن $7.5 \times 10^4 \text{ MPa}$ باشد، کدام است؟ ($\pi = 3$)
- 0.66×10^{-3} (۱)
 0.66×10^{-2} (۲)
 1.32×10^{-2} (۳)
 1.32×10^{-3} (۴)

۱۰- در موتورخانه یک کشتی، دمای یک میله دو سرگیردار به طول L . سطح مقطع A، مدول ارجاعی E، ضریب

انبساط حرارتی α و تحت اثر نیروی محوری F در وسط دهانه میله، چند درجه سانتی‌گراد بر حسب $\frac{F}{AE\alpha}$ گرم

شود تا هیچ نقطه‌ای از آن تحت کشش قرار نگیرد؟

۱) $\frac{1}{4}$

۲) $\frac{1}{2}$

۳) ۲

۴) ۴

۱۱- در آزمایش شناوری مدل ساده یک بارج به طول ۵m، عرض ۳m و ارتفاع ۲m، مرکز ثقل آن یک متر بالاتر از کف

مدل است. اگر در حالت افقی، فاصله بین مرکز ثقل و مرکز شناوری بارج برابر 30° برآورده شود، عمق استغراق بارج در آب، چند متر تخمین زده می‌شود؟

۱) ۰/۷

۲) ۰/۸

۳) ۱/۴

۴) ۱/۶

۱۲- با توجه به اطلاعات سؤال ۱۱، ارتفاع متاستریک بارج در شرایط دوران حول محور طولی بارج چند متر برآورده می‌شود؟

۱) ۰/۵۴

۲) ۰/۷۴

۳) ۱/۴۹

۴) ۱/۶۹

۱۳- پنج سانتی‌متر از مدل مکعبی شکل ساده یک قایق شناور در آب معمولی بالاتر از سطح آب قرار می‌گیرد. اگر این

مدل در آب دریا با چگالی ویژه 1.03 شناور گردد، آن بالاتر از سطح آزاد آب دریا قرار می‌گیرد. چگالی ویژه جسم مدل کدام است؟

۱) ۰/۶۸۵

۲) ۰/۷۸۵

۳) ۰/۸۷۵

۴) ۰/۹۷۵

۱۴- برای ارزیابی پایداری یک شناور، مدل ساده شده آن به شکل مکعب مستطیل با قاعده مربع به طول ضلع ۲m و

ارتفاع ۳m با چگالی نسبی 0.5 در روی سطح آب قرار گرفته است. فاصله مرکز شناوری تا متاستر چند متر تخمین زده می‌شود؟

۱) ۰/۲۲

۲) ۰/۴۲

۳) ۰/۶۲

۴) ۰/۸۲

- ۱۵- با توجه به اطلاعات سؤال ۱۴، تعادل مدل شناور چگونه است؟
- (۱) پایدار   (۲) ناپایدار   (۳) متغیر   (۴) نامشخص
- ۱۶- چنانچه کوپل نیروی بازگردان یک کشتی به وزن 4×10^4 تن از حالت دورانی حول محور طولی آن برابر 1800 تن متر و $\overline{MG} = 6m$ باشد، مقدار دوران چند رادیان تخمین زده می‌شود؟
- (۱) $0/01$ (۲) $0/02$ (۳) $0/03$ (۴) $0/04$
- ۱۷- نیروی درگ (Drag) وارد به کشتی در حالت حرکت، به ترتیب در سینه و بدن از کدام نوع است؟
- (۱) برشی ناشی از تنش برشی و اصطکاکی ناشی از تنش کششی
 (۲) فشاری ناشی از تنش نرمال و برشی ناشی از تنش مماسی
 (۳) کششی ناشی از تنش نرمال و محوری ناشی از تنش کششی
 (۴) اصطکاکی ناشی از تنش برشی و فشاری ناشی از تنش قائم
- ۱۸- در ارزیابی رفتار حرکتی کشتی‌ها در دریا در قالب مدل فیزیکی، کدام نوع تشابه بیشترین کاربرد کیفی را دارد؟
- (۱) رینولدز   (۲) فرود   (۳) وبر   (۴) ماخ
- ۱۹- برای مطالعه گشتاور ناشی از حرکات سکان عقب به بخش انتهایی کشتی، آزمایش مدل با مقیاس $\frac{1}{30}$ در کanal آب انجام می‌گیرد. اگر گشتاور اندازه‌گیری شده روی مدل در کanal آب برابر 10 N.m باشد، گشتاور در نمونه اصلی کشتی چند N.m برآورد می‌شود؟
- (۱) 150 (۲) 200 (۳) 250 (۴) 300
- ۲۰- با توجه به اطلاعات سؤال ۱۹، اگر سرعت آب در کanal برابر 20 m/s باشد، سرعت در حالت واقعی حدوداً چند تخمین زده می‌شود؟
- (۱) $0/67$ (۲) $6/7$ (۳) 67 (۴) 670

- ۲۱- براساس روابط کوشی - ریمان، اگر $f(z) = \phi(x,y) + i\Psi(x,y)$ یک تابع پتانسیل مختلط تحلیلی باشد و تابع پتانسیل سرعت و جریان هیدرودینامیکی در شرایط آن به صورت $\frac{\partial\phi}{\partial y} = -\frac{\partial\Psi}{\partial x}$ ، $\frac{\partial\phi}{\partial x} = \frac{\partial\Psi}{\partial y}$ صدق کنند، شکل

تابع فوق چگونه بوده و کدام رابطه برقرار است؟

$$\nabla^2\phi \neq \nabla^2\Psi \quad ۱$$

$$\nabla^2\phi = \nabla^2\Psi = ۰ \quad ۲$$

$$\nabla^2\phi \neq \nabla^2\Psi \quad ۳$$

$$\nabla^2\phi = \nabla^2\Psi = ۰ \quad ۴$$

- ۲۲- براساس مبانی جریان صفحه‌ای سیال ایدئال، نقطه‌ای که روی صفحه جریان از تلاقی یک فیلمان ورتسس با صفحه به دست می‌آید، کدام است؟

$$(۱) دابلت ترکیبی$$

$$(۲) جریان در گوش$$

$$(۳) گرداب غیرچرخشی$$

$$(۴) چشم غیرگردابی$$

- ۲۳- شرط تعیین توزیع فشار هیدرودینامیک روی مرزهای جامد مربوط به یک کشتی برای محاسبه نیروهای لیفت (Lift) و درگ (Drag) و همین‌طور گشتاور وارد بر آن، کدام است؟

$$(۱) تعیین میدان سرعت$$

$$(۲) بررسی جریان ایروفویل$$

$$(۳) بررسی پروفیل پارتوپویک$$

$$(۴) تعیین مؤلفه آیرودینامیک$$

- ۲۴- در ارزیابی نیروهای هیدرودینامیک اعمالی به کشتی‌های در حال حرکت، سرعت حداقل روی یک کنتور بیضی شکل سینه کشتی، با فرض جریان یکنواخت، با اقطار بیضی (a نیم قطر بزرگ و b نیم قطر کوچک) چه تناسبی داشته و سرعت حداقل در کدام نقاط رخ می‌دهد؟

$$(۱) \frac{a+b}{a} \text{ و در دو انتهای قطر بزرگ} \quad (۲) \frac{a-b}{b} \text{ و در دو انتهای قطر بزرگ}$$

$$(۳) \frac{a-b}{a} \text{ و در دو انتهای قطر کوچک} \quad (۴) \frac{a+b}{b} \text{ و در دو انتهای قطر کوچک}$$

- ۲۵- در چارچوب حرکت اجسام دو بعدی در سیال (بدنه کشتی در دریا)، برای تبدیل مسئله نیومن به مسئله دیریشله، مقدار تابع جریان Ψ روی کنتور از طریق کدام رابطه به دست می‌آید؟ (ϕ تابع پتانسیل سرعت، n و s به ترتیب امتداد عمود و مماس بر کنتور و c مقدار ثابت است).

$$(۱) \Psi = \frac{\partial\phi}{\partial s} + c \quad (۲) \Psi = \frac{\partial\phi}{\partial n} + c$$

$$(۳) \Psi = \int \frac{\partial\phi}{\partial s} ds + c \quad (۴) \Psi = \int \frac{\partial\phi}{\partial n} dn + c$$

- ۲۶ در بررسی هیدرودینامیک بالهای خطی غیر بیضوی، توزیع گردابهای گستردگی در چه محلی است؟

(۱) روی خط کوتا (واصل ابتدا و انتهای)

(۲) روی خط کمپر (خط انحنای تقارن)

(۳) روی سطح محدب ورق در باله

(۴) روی سطح مقعر ورق در منقار

- ۲۷ مؤلفه شتاب یک سیال در جهت محور Z (دستگاه مختصات استوانه‌ای r, z, θ) با مؤلفه سرعت $v_\theta = 0$ کدام است؟

$$\frac{\partial v_z}{\partial t} + v_r \frac{\partial v_z}{\partial r} + v_z \frac{\partial v_z}{\partial z} \quad (1)$$

$$\frac{\partial v_z}{\partial t} + v_r \frac{\partial v_z}{\partial z} + v_z \frac{\partial v_z}{\partial r} \quad (2)$$

(۳) با توجه به رابطه v_z با v_θ برابر $\frac{\partial v_z}{\partial r}$ است.

(۴) با توجه به رابطه v_z با v_θ برابر صفر است.

- ۲۸ در سینماتیک جریان، معادله خط مسیر سه‌بعدی یک ذره سیال در مختصات کارتزین چگونه نوشته می‌شود؟
مختصات w, v, u مؤلفه‌های سرعت ذره به ترتیب در جهات x, y, z و t و متغیر زمان ds المان طولی از منحنی جریان
هستند)

$$\frac{dx}{u} + \frac{dy}{v} + \frac{dz}{w} = ds \quad (2)$$

$$\frac{dx}{u} + \frac{dy}{v} + \frac{dz}{w} = dt \quad (1)$$

$$\frac{dx}{u} = \frac{dy}{v} = \frac{dz}{w} = dt \quad (4)$$

$$\frac{dx}{u} = \frac{dy}{v} = \frac{dz}{w} = ds \quad (3)$$

- ۲۹ اگر $\vec{V}$ بردار سرعت جریان ایدئال تراکم‌ناپذیر و $v \cdot u = w$ مؤلفه‌های آن در دستگاه مختصات کارتزین به ترتیب در جهات x, y, z باشند، مفهوم برداری سرعت و رابطه پیوستگی به کدام صورت نوشته می‌شوند؟

$$\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} + \frac{\partial w}{\partial z} = 0 \quad \text{و} \quad \operatorname{div} \vec{V} = 0 \quad (2)$$

$$\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} + \frac{\partial w}{\partial z} = 0 \quad \text{و} \quad \operatorname{curl} \vec{V} = 0 \quad (1)$$

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y} = \frac{\partial w}{\partial z} \quad \text{و} \quad \det \vec{V} = 0 \quad (4)$$

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \frac{\partial v}{\partial y} = \frac{\partial w}{\partial z} \quad \text{و} \quad \operatorname{grad} \vec{V} = 0 \quad (3)$$

- ۳۰ شتاب یک سیال ایدئال در چه نوع جریانی برابر گرادیان یک تابع اسکالر است؟

(۱) هولومorfیک

(۲) توربولان

(۳) غیرچرخشی

(۴) چرخشی

- ۳۱ در یک جریان صفحه‌ای (x, y) برای سیال غیرچرخشی، اگر $\vec{V}$ بیانگر بردار سرعت باشد، مقدار عبارت

$$\left(\frac{\partial V}{\partial x} \right)^2 + \left(\frac{\partial V}{\partial y} \right)^2 \quad \text{کدام است؟}$$

$$\vec{V} \times \vec{V} \quad (1)$$

$$VV^T V \quad (2)$$

$$\vec{V}(\vec{V} \cdot \vec{V}) \quad (3)$$

$$(\vec{V} \cdot \vec{V}) \vec{V} \quad (4)$$

- ۳۲- عبارت زیر بیانگر کدام قضیه در هیدرودینامیک گشته می‌باشد؟
 سیرکولاسیون سرعت جریان چرخشی یا غیرچرخشی، حول هر منحنی بسته که با سیال حرکت کند، از تمام لحظات ثابت است به شرطی که نیروی بدنای ثابت باشد.
- (۱) استوکس   (۲) بلازیوس   (۳) کلوبن   (۴) هلمهولتز
- ۳۳- در هیدرودینامیک مربوط به کشتی، کدام محدوده همبند در حل مسائل جریان به کمک تبدیلات همدیس، کاربرد دارد؟
 (۱) ساده زاویه‌ای انحنادار   (۲) ساده نواری انحنادار   (۳) مضاعف محدود قوس‌دار   (۴) مضاعف نامحدود قوس‌دار
- ۳۴- در طراحی یک کشتی به طول L و در آبخور حداقل با مقطع ایدئال شده نیم دایره به شعاع R . مقدار ضریب بلوک C_B کدام است و این ضریب در کدام نوع کشتی به طور نسبی بزرگتر است؟
- (۱) $\frac{\pi}{4}$ و نفتکش   (۲) $\frac{\pi}{2}$ و کانتینربر   (۳) $\frac{\pi R}{L}$ و نفتکش   (۴) $\frac{\pi R}{2L}$ و کانتینربر
- ۳۵- طبقه‌بندی جداول سری ۶۰ برای طراحی و تعیین خطوط بدن کشتی‌ها بر چه اساسی بوده و مقیاس طول و ارتفاع بدن در آن‌ها کدام است؟
- (۱) نوع کاربری کشتی و متر   (۲) نوع بدن کشتی و سانتیمتر   (۳) ضریب بلوک و واحد طول   (۴) ضریب آبخور کشتی و متر
- ۳۶- شکل پاشنه و سینه بدن کشتی براساس کدام معیار و در چه قالبی طراحی و تعیین می‌گردد؟
- (۱) تراز طرح - شعاع   (۲) تراز طرح - شیب   (۳) تراز آبخور - شیب   (۴) تراز آبخور - شعاع
- ۳۷- غلتش طولی یا عرضی کشتی حول کدام مرکز صورت می‌گیرد و این مرکز در چه حالتی ثابت است؟
- (۱) بوبانسی و در زوایای غلتش طولی   (۲) بوبانسی و در زوایای غلتش بزرگ   (۳) متاستر و در زوایای غلتش کوچک
- ۳۸- در ارزیابی پایداری کشتی‌ها، بازوی بازگردانده (GZ) در کدام حالت غلتشی شناور مطرح بوده و کمترین فاصله بین کدام دو راستای موازی است؟
- (۱) طولی - قائم وزن و متاستر   (۲) عرضی - قائم وزن و بوبانسی   (۳) عرضی - افقی تریم (کجی) و متاستر

- ۳۹- در یک کشتی به طول کلی 98m ، طول بین دو عمود برابر 15m ، حداکثر عرض برابر 92m ، جابه‌جایی برابر 4500ton ، عمق بدنه 7m ، اگر در آبخور 6 m مساحت مقطع افقی برابر $A_w = 1075\text{m}^2$ و مساحت مقطع قائم $A_m = 37\text{m}^2$ برآورد شده باشند، ضریب صفحه آبخور 6 m تقدیر تخمین‌زده می‌شود؟ (برای سادگی وزن

$$\frac{\text{ton}}{\text{m}^2} \text{ فرض شود.)}$$

(۱) $0/41$ (۲) $0/69$ (۳) $0/78$ (۴) $0/51$

- ۴۰- در ارزیابی پایداری کشتی برای محاسبه سطح مقطع افقی در یک آبخور مشخص، فاصله نیم عرض‌ها در کدام روش‌ها غیرمساوی هستند؟

(۱) نیوتن و گاوس (۲) چبیچف و سیمسون (۳) گاوس و چبیچف (۴) سیمسون و نیوتن

- ۴۱- در طراحی سازه کشتی، کاربرد مهم منحنی بونژان (Bonjean) علاوه بر محاسبه حجم زیر آب و تعیین مرکز بوبانسی، کدام است؟

(۱) برآورد حجم زیر خط آب در حالت تریم کشتی (کجی طولی)

(۲) برآورد نیروی بوبانسی در حالت هیل کشتی (غلتش عرضی)

(۳) تخمین نیروی ناشی از امواج هاگینگ بر روی سینه کشتی

(۴) تخمین نیروی ناشی از امواج سگینگ بر روی پاشنه کشتی

- ۴۲- با افزایش آبخور کشتی، فاصله عمودی مرکز بوبانسی (از کف) و شعاع متاسنtri به ترتیب چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) افزایش - افزایش (۲) کاهش - کاهش

(۳) کاهش - افزایش (۴) افزایش - افزایش

- ۴۳- فاصله عمودی مرکز ثقل و مرکز بوبانسی یک کشتی از کف آن به ترتیب برابر $5/3\text{m}$ و $2/9\text{m}$ می‌باشد. اگر

(θ) زاویه غلتش ناشی از دور زدن) برابر 20° باشد، سرعت کشتی در ناحیه‌ای به شعاع 250 m

$$\text{حداکثر چند } \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ برآورد می‌شود؟ (} g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, GM = 0/768\text{m} \text{)}$$

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۵

- ۴۴- انواع بالک‌های ضد غلتش عرضی کشتی کدام است و برای کنترل و کاهش غلتش طولی کشتی، کدام مورد بهتر و مؤثرتر است؟

(۱) دورانی و نوسانی - بالک سینه (۲) دورانی و نوسانی - حبابی سینه

(۳) کشویی و لولایی - بالک سینه (۴) کشویی و لولایی - حبابی سینه

- ۴۵- پیش‌بینی یک قسمت گوهای (stern wedge) در زیر پاشنه تخت کشتی به چه دلیلی است؟

(۱) افزایش سرعت کشتی در صورت وجود موج (۲) افزایش پایداری کشتی در صورت وجود موج

(۳) کاهش احتمال صدمه دیدن سیستم سکان (۴) کاهش ارتفاع موج ایجاد شده در پاشنه

